

శ్రీహనుమతశేషము.

శ్రీమదాంధ్రమహామండల చుండనాయకమానా బసు గుంటూరు పురంబున ఆరందశ్రీకృష్ణలో శ్రీ పాటిబండ్ల సూర్యనారాయణరావుగారిచే స్వగృహ సమీపమున నొక నూతన దేవాలయము నిర్మించఁబడియె. ఈదేవాలయ నిర్మాణపద్ధతిని పూర్వపు దేవాలయ నిర్మాణపద్ధతిని చాల భేదము కలదు. వెనుకటి దేవాలయంబులనున్న మూలవిరాట్టులు దేవాలయంబునఁ బ్రవేశించినవారికిఁ గాని గోచరంబులు గావు. ఈనూత్ననిర్మిత దేవాలయమునందలి మూలవిరాట్టులు ఆనీ ఛిలో నెచ్చటనుండి చూచినను నేత్రగోచరంబులై చూచి భక్తులకు మహానందసంధామకములై యెట్టివారికేని హృదయాకరకములై భక్త్యుద్యోగమును గలిగింపక మానవు. పోచిన దేవాలయములు,

గర్భశేహములందు శుభ్రవాయుప్రచారింబునకు ఏలు లేక గర్భిల
 ములు, మూపకవలులు మున్నగు క్షుద్రజీవముల కుష్ఠపట్టలై,
 గాఢాంధకారబగధురిమ్మలై, మర్తంధభూలష్టంబులై ప్యూరిసన్నిధి
 యం దొక క్షణమేని పొచ్చుటకు దగిన యుత్సాహము గలిగింపక
 ప్రేక్షకుల కసంతృప్తికరమాలై యుండును. ఈ క్షాంత దేవాలయము
 దర్శింపఁజేసెనె బాలురు. ఎట్టి వానికుఁదగియు మనసున్నెందక
 మానఁడు. గర్భాలయమునఁదూ పరిశుద్ధవాయుషోచారిముంగుటయు,
 వెలుతురు నిరాటంకముగను బూర్ణముగను వెల్లపును చెలంగుచుం
 టయును ఈ దేవాలయమున కితరాలయములకంటె వైలక్ష్మ్యగ్యమును
 దెచ్చుటకు ముఖ్యకారణములు. ఇట్టి నీనని నిర్మాణపద్ధతి శ్రీ సూర్యవా
 రాయణారావుగారి మనంబున స్ఫురించుటకుఁ దదస్థలిత భక్తిపరవశుఁ

కను శ్రీమదాంజనేయని యనుగోహమే నిశ్చయించు
 వచ్చును. మణియు సేదేవాలయము నాహించి యీ మహాపురుషుడే
 యొక్క దృశ్యపాదమును నిర్మించి యందు వివిధ సంస్కృతాంధ్ర
 గ్రంథరూపిత యగు సంస్కృతగ్రంథాడఁ బ్రతిష్ఠ చేసి యుండుటచేత
 “స్వామిదర్శనమువలన నెప్పుడో జన్మాంతరమున ఫలముకల్గును” అను
 కిం వదంతి మిధ్యమై తత్కాలముననే గ్రంథదర్శనజమగు జ్ఞానరూప
 ఫలము లభ్యమగుట గొప్ప విశేషము ఇతియగాక యీ భక్తవరు
 డు, శ్రీమదాంజనేయసందూ గలవని మును చెప్పికొనునట్టి సంవిధ
 మహిమలను జక్కఁగ సహేతుకముగ సమర్థించుచు స్వభక్తిపారవశ్య
 మును దెల్పునట్టి ముప్పదియాలు పద్యరత్నములను ధారాశుద్ధియు
 భావస్ఫూర్తియు రసపుష్టియు ముప్పదిగొనునటు రచించి శ్రీస్వామి

వారి కర్పణచేసెను. ఈపద్యముల నెక్కొక పద్యమున కొక్కొక సభాదక్షిణ నమస్కారము వంతునఁ ద్విరావృత్తముగఁ బఠించినచో అష్టోత్తరశతసంఖ్యాక పదక్షిణ నమస్కారములు సిద్ధించును. ఈ ముక్కుదియాలు పద్యరత్నములకును ‘శ్రీహనూమత్సవరాజము’ అని పేరు. “శిన్న గుర్బు చాలవా యీదేనలయమేల” యని కొందఱకు పన్నుతకాలీనుల కున్నను నొంటి దేవాలయములకన్న నశకరీతుల నీ దేవాలయము పశ్చిమకాలమునందుఁగూడ బహు లాభకరమైనదనియే వాద్విధి సజ్జయము. ఆర్యమహాశయలారా! ‘శింబహునా’ యను ఘట్టు పెక్కు వాఁయనేల, దేవాలయచుల విషేధిఁచువాడే నియు నీ దేవాలయము మెక్కమారు గాంచినచో, నిట్టి దేవాలయము లావశ్యకములు అనకపోరు. కావున యీ దేవాలయమున నెలకొన్న

మూఁ విరాజితుం డగు శ్రీమదాంజనేయస్వామి, దినదిన ప్రియ
 ధర్మమానసాన్నిధ్య బలముకలవాడై, శ్రీహనుమత్త్వరాణముచే
 దనను బొగడు ధర్మవరులకు సశ్చెస్మహికాముష్మిక క్షేమముల మెసం
 గుచు నాచంద్రతారముగ శ్రీ పాటిబండ్ల సూర్యవారాయణరావు
 గారిని బోధించుగాత.

ఇట్లు విష్ణు వించువిధేయుడు,

7-4-1920

కాశీ కృష్ణాచార్యులు.

కృహనుమలేశమః.

విద్యోగి.

మహాభక్తుడు నిష్కలేక ప్రవర్తనః కవియైన మా
తాజి పాటిబండ పేకటప్పయ్యగారి యాశీర్వ మువలనను, భగవ
త్ప్రపవలనను బ్యామునుండియు నాకుః మానసికభక్తి సహజమై
యున్నది. నాజన్మస్థానమైన సత్తేనపల్లెతాలూకా పాటిబండ యను
గ్రామములో గ్రామముమధ్యను సహజముగాఁ బుట్టిన కొంచమెత్తు
గల యొక చిన్నిబండమీద నాలుగుస్థంభముల మంటపములో శ్రీప్రప
న్నాజనేయస్వామి ప్రతిష్ఠింపఁబడియుండెను గుడిలోనికి బోవలసిన
యవసరములేకపోయి, యర్చకుఁడవచ్చి తలుపుదీయవలసిన ప్రస్థాన
లేకపోయె, యాస్వామి ప్రత్యక్షమగుచుండును. స్వామివారికిఁ జేర్చు

కులు సమస్కరించినను సమస్కరింపకున్నను ప్రేక్షకులను బిలిచి వారికి స్వామివాగ్దేహికి ప్రపత్తి మార్గములను శిక్షించుచుండెనో యన్నట్లు నొచుచుండును. వాకుఁగల సహజభక్తిచేతను స్వగ్రామములోఁ గల శ్రీప్రపన్నాంజనేయస్వామివారి యాలయ విగ్రహముల వైఖరివలనను, గుడియు దేవుఁడును భక్తిప్రేరకములుగా నుండవలయునని మనమున దృఢముగా నాటియున్నది.

గుంటూరు అరండల్వేటలో నేను స్వగ్రహమును సంచించు కొన్న పిమ్మట దత్తమీశములో మఱికొంత వివేకసల్ము సంపాదించుదలచి యాసలము లభించు ఫలియత్తము విషయమై ముచ్చటించుచు నొకనాఁడు విలాసముగా మాటలసాదున ఆసలము లభించునెడ నందొక చిన్ని యాలయము కట్టించు కోర్కె గలదని చెప్పితిని. కష్ట

ముఖాద ఆస్థలము తరువాతఁ గొంతకాలమునకు లభించెను. వాళ్లకి
 కొంత కొద్దిద్రవ్యమును ప్రయత్నచి భూమిమట్టముమీఁద జిన్నిదద్ద
 శమున నేర్పఱుక నూనించితిని. ఏదేవుని యాలయమో నిరారణ
 చేయు విషయమున, మానసిక సహజభక్తియు, జన్మస్థానమందున్న
 శ్రీ అంజనేయస్వామివారి యాలయ పైభరియు, గుంటూరు అరండల్
 వీధిలో అస్వామివారి గుడి లేకపోవుటయు అస్వామివారే సర్వసమృత
 దైవముగా నుండుటయు నన్నుచేరేపింప శ్రీ అంజనేయస్వామి
 వారొక బ్రతిష్ఠింప నిశ్చయించితిని. పిమ్మట జన్మస్థానములోఁగల గుడికి
 దేవుణ్ణి కొన్నత్యమును దెచ్చుచు గ్రామమధ్యమున సహజముగా
 నున్న చిన్ని తిప్పవంటిది యిచ్చట నేర్పడిన బాగుగనుండెడి యని
 వోలెను. గుంటూరులోఁ గొండయేర్పడుటెట్లు అంతట నేమైనను

నాలో యనుకొని కొంచెమెత్తైన చిన్నిదిబ్బలాగు కట్టడము నేర్పడవ
 వలయునని నిశ్చయించి జన్మస్థానమున మాతృభిగాఁ గృహించితినిగాన
 దీనికి “ధర్మాచల” మను చేరిడ సంకల్పముచేసి అది ఆచంద్రతారా
 ర్కము సారకవామధేయముగా నుండవలయునని దేవుని బ్రార్థించి
 తిని. వద్దన్నను బ్రోత్యక్షమై పాదలకు భక్తిని బ్రోతపించురీతిఁ బ్రోధాన
 మూర్తిగా శ్రీ పరబ్రహ్మణేయ స్వామివారిని అందుఁ బ్రతిష్ఠింపఁ
 దలచి శ్రీ ప్రసన్నవీరాంజనేయ మూర్తులుగూడ నంగుండ నేర్పరచి
 ధర్మాచలమందుండు స్వామి “తిమ్మార్తిహనుమంతుఁ” డని పిలువ
 నెంచి శ్రీ హనుమత్స్వామి తిమ్మార్త్యార్థకుఁడుగాన ఆపేరు అన్ని
 విధముల సారకమని భజనపించితా. అంతటిలో తృప్తిజెందక పుస్తత
 కాలములో దేవాలయములు విద్యావంతులకును, ఉద్యోగములకును,

పతన మందిరములవలెను (Town Halls) సమావేశః క్లిబ్ (Clubs)
 ములవలెను రుచించి పోత్యహము అక్షింపకపోవుటచేత అట్టివానిని
 సముతము రప్పించు మార్గముగా చించి బ్రహ్మానీ కాశీ కృష్ణాచార్యు
 లవానిని సంప్రదించి వారి సంపూర్ణామోదమును బడసి యాలయ
 ములో భాగముగా గ్రంథాలయము నేర్పాటుచేయు నుద్ద్యమించితిని.
 కోర్కెలు ఊహలు అక్షులేక పొగి పొరలుచుండెను. గాని శక్తిమా
 త్రము అతిహీనమై మనసును గివ్వ పెట్టపాకెను. బోరినదియు ఊహకుఁ
 దోచినదియుఁ గావలయునను పట్టదలమారేము సహజముగ నున్న
 దానికన్న నెక్కువగా నన్నావలించుచుండెను. అన్నివిధముల సమను
 డయిన మహానుభావుఁడు శ్రీహనుమంతుఁడుగా కొండలేనిచోటఁ
 గొండసమకూరుటగాని, శక్తలేనివాఁడు పెద్ద గుడిని కట్టుటగాని అసం

భవములు గావచు నమ్మకము మనసులో ప్రియమగుచుండెను. అరంభములో, దలపెట్టినదానికి బెక్కురెట్లు సనియు ప్రయము వృద్ధిగా సాగెను. దైవమునందు భారమువైచి చలనము: మూర్తియు చెందకుంటిని. మధ్య మధ్య “నా కేదలారతిపని దక్కు కుడ” యను శంక దోచుచు వచ్చినను శ్రీ హనుమత్స్వామి: పరిపూర్ణకృపాకటాక్షసామర్థ్యములవలన బని పూర్తిగాజొచ్చెను. మనసు సదా భక్తిపూరితమయి ఆ స్వామివారిని ధ్యానింపఁ జొచ్చెను. అట్లు రచించిన సైవమే “శ్రీహనుమత్సప్తపరాజ” మను ఈ చిన్న పోతమునఁ బద్యరూపముగా నున్నది. ఒక్కొక్క ప్రదక్షిణమునకు నొక్కొక్క పద్యము చాలినదై ప్రదక్షిణాంతమున దేవుని దర్శనము గల్గునప్పటికినిదురుగా నిలచి “నమస్కరింతు హనుమంతా నీ మహాశక్తిక్” అని మకుటముచేఁ బ్రణమింపఁదగి యుండును.

నాయాశయుఁ గోర్కెయు వ్యరముగానినీతి నాయభిప్రాయమును సంపూర్ణముగా గ్రహించి జనాకర్షణము, భక్తిప్రేరణముగలిగించు నసాధారణ సుందర శిలావిగ్రహమును బూర్ణచేసి యిచ్చిన నివృత్తశిల్పియగు మైలాపూరు శోభనాచలాధారిగారు నాకృతజ్ఞతకు నెంతయుఁ బాత్రులు. నేఁబూనిన పదిలోనన్నఁ బ్రోత్సాహపరుచుచున్నామిదమును జూపుచు హృదయ పూర్వకముగా నాకు సాయపడి అలలుచునిచ్చాణ శార్యము యొక్క శాస్త్రాను కూల్యమునకు భంగము రాకుండఁ బరీక్షించుచు నాతనిన హతూచు త్వవమును బరిశీలించి ప్రభునింపఁబురికొల్పిన విద్వద్వరేభ్యులగు బ్రహ్మశ్రీ కాశీకృష్ణాచార్యులవాకు ఆత్యంతము నాకు వందనీయులు. సార్వకమగునట్లు ప్రయత్నించిన ధనమును నే గడించుటకుఁదగిన విద్యా బుద్ధులు చెప్పించి

పుత్రునిరతి నన్ను సాకిన మత్పితృవులగు బ్రహ్మశ్రీ పాటిపండ వేంకటరమణయ్య కంతులుగాకు సదానాకు స్మరణీయులు. ఆలయనిర్మాణ శార్యమునఁ గలుగుచు వచ్చిన యుద్ధైర్యమును, మధ్యమధ్య గలుగు కనుల యాలస్యమువలని భయమాను, దలచినపని యొనర్చుచు గలిగిన సంతోషమును వెలిబుచ్చుచు శ్రీహనుమత్స్వామి కృపాసామర్థ్యములను గూర్చి తాత్కాలికముగా రచియించిన యెన్నిది పద్యముల నైతము నీక్రిందఁ బొందుపఱచుచున్నాను.

మః! భవదీయంబొక చిన్ని మండపమొన • ర్భంబూప యొక్కింతదాదపులంగలు శిలానయంబెటులు బ్రా • ప్తంబొనటంచు భయంబపురా! యేటి కఖండదూరగత భూ • ర్యద్రుప్రకాండంబుజేతవడిందెచ్చిన నీవెయండ హనుమం • తా! నిన్నె నూ నన్నితో॥

కా! ఉత్తంగోర్మి ధరాగ్రవానుడవు గుం • టూరగ భవద్వాసమే
హస్తింకుందలపోసి సాధ్యమదిగా • దంచెంచియు నీపయం
బత్తింజేయగ, భూశైలవహన • ప్రాప్తింకడనీ పౌటనా
యత్తంబయ్యె భవద్గ్రహంబు హనుమం • తా! నీ సహాయంబునక!

కా! ఆసక్తినిగతంబు తావకపద • ధ్యానంబు ప్రాప్తింపగా
నాసద్గస్త్రవిజ్ఞునీ కొనగిరిగి • పాధంబు; మున్నెవ్వరెం
తే సాధ్యమూ జెంద నందునికి • వేవేగరావే! భవ
ద్దాసత్వంబాన గూర్చిప్రేపావ హనుమం • తా! నిన్నదాకొల్పెదక!

మ! చిరమేకాయ మశక్త మానవుడ; నా • చే దుర్ఘటంబైన మం
దిరమొందు రచియింపఁ జేసితివి; న్న • ద్విరవసనీ ప్రప

త్తిరసాద్యాసిత వూర్తియోడగుచేటి తిన్నిపు వేంచేసి నా
 ద్వరలోజేయగదే కృతార్థ హనుమం తా! దిక్పాద్యప్రచేత
 మ! ధన మొక్కొంత మిప్పుచ్చేయరుదు; త ద్యాగంబాకండైన మే
 ల్పనిగింబూచ్చెడికోర్కెయెబ్బరము; సత్పారంభమల్ మృగ్యమల్;
 మన ముప్పుంగెడిచేత దుష్కరము; స • మృకూస్ఫుర్తికిన్ మెండువి
 ఘ్ననికాయంబు; భవత్రృతిష్ఠ హనుమంతా; నన్నటుల్ తేర్చెదో॥
 మ! ధనమా పుష్కలమైయెసంగదు; పర • దవ్యగ్రహణ క్షి
 మనమా పోను! భవత్రృతిష్ఠగమనా • నానాటికిందాపుగా
 జనుచేసాగె! త్వదీయ శక్తిదృఢవి • శ్వాసంబు మాత్రంబువ
 రసమాచుండె! దరించుటెట్లు హనుమం • తా! నీ కృపంగాకికన॥

మొఁ జడుదో, రిక్షాద; ధిఁ మూరభర
 గుడినిర్మించి భవత్తోమూర్తల పటం గూర్చింకయత్తుంబు చూ
 త్పడె; దత్తతోయలలడు తా స్సద్దనఁ • పంబుల్ పరీక్షింపకీ
 ఈడు నీదానుడుడటంచు పైచి హనుమం •! వన్ గటాక్షింపనే
 తా ప్రమోచిపిన్ పరిష్కల; వా • యీ కుప్పిగంతుల్ బళా
 నీమందా యిక్షల; భూభువనముల్ • నిండింతున్దే భవ
 తామన్మోహితిచే భవనహిమచే; • ధర్మాచలభృంజన్
 తామన్మోహితిచే భవనము • తా! నిన్దానమృతిఁ!

ఇట్లు విష్ణువింయ విధేయముడు,

భక్తుడు భావాధీనుని,

కట్టబండ సూర్యనారాయణ!

Washburn

రాష్ట్రీనామ సంకల్పేశాఖ్య
మే 5 య ది 23-4-1920

Washburn

శ్రీహనుమతేనమః.

హనుమత్ప్రవరాజము.

శాశ్రీరామాంఘ్రి నిరంతరితనసము • శ్రీవన్మహా భక్తి వి
స్ఫారంతై సకలాగమోజ్జ్వలితమై • వంద్య తిమూర్తిప్రభా
కారంతై బలవీర్యశౌర్యమహిమై • కబ్రహ్మచర్యవ్రతః
దారంబయ్యె; నమస్కరింతు హనుమంతా ! న మహాశక్తికా॥

తా! నీతంకన్దాని రామచంద్ర! బ్రతికిం • చెడ, రామునిందెల్లీ నీ
 తాళన్దొం బ్రతికించె; మందుమలఁతే • తం దెచ్చి పామిత్రిసం
 ప్రీతిం దా బ్రతికించె; రాముకథ కు • స్వం బాణమై నినుల
 భ్యాతిన్దొంచె; నమస్కరించు మానుమం • తా! నీ మహాశక్తికిఁ ॥ 2

మ! ఖరచీవ్రాంతుమహేంద్రాగ్రతాసహసమ • మయ్యస్థితి జిత్తమే
 కరణింగల్లెన్దా! మింబలేచి భయశం • తారేశకూన్యప్రభా
 వరమూ దుస్పహ చండభానుఁ గబళిం • పంజాచిలే బ్రామం
 దరుదైవోచె; నమస్కరించు మానుమం • తా! నీ మహాశక్తికిఁ ॥ 3

ము! అతిసూక్ష్మస్థితి నయ్యశోకచరుః ప • రాంతస్థస్థైయున్న యా
 కృతి యత్యద్భుతచలవేగమదశ • గ్రీప్రాచ్ఛసంహస న
 ప్రతిభాతిక్రమణాక్రియాక్రమ మహా • గ్రన్థార్థోఽదృష్టహా
 న్నతమైక్రాలె నమస్కరింతు హనుమః • తా! ఏ మహాశ్రి క్షిణ్ ॥ 4

ము! ఒకచోనిల్చుని లోకబాంధవు మహా • ద్యోగంబు భంగంబొస
 ర్చిక పూర్వాపరపర్వతాగ్రములపై • బాదంబులన్నిల్ని చం
 డకరాఘాతము లెక్కనయ కవలీ • లన్నేర్పైబో వేదశా
 స్త్రోకలారాశి; నమస్కరింతు హనుమః • తా! ఏ మహాశ్రి క్షిణ్ ॥ 5

శా! అంగం తెల్ల మహాచ్ఛత్ర ప్రకృతిభూ • మ్యాకాశముల్ నిండ ను
 ప్పొంగంజేసి యనన్యపాధ్యమని వే • ల్పుల్ పేయు నీతాని వే
 భంగుల్ గా శతయోజనాయత మహా • వారాన్ని ధిగ్ నీలనా
 క్కంగంజాబై; నమస్కరింతు హనుమం • తా! నీ మహాశక్తికి 16

ము! సమరక్షణి దశాస్య భీకరతరా • స్త్రి శ్రేణిసంవిదృశా
 యమృతప్రాయత వేలగులఁగ, నన • వ్యప్రాధి దూరస్థదు
 ర్మస్మస్పంచవినగంబు వే గొని నుమి • త్రాసందనప్రాణదా
 నమునంగాల్చె; నమస్కరింతు హనుమంతా! నీ మహాశక్తికి 7

తా!లంకామార్గ సముద్రలంఘన సము • ల్లాసపమోదయా
 తంకావిర్భవఘోరరూకసురసా • దంష్ట్రాకరాళాస్య ని
 శ్శంకోత్పాతపునర్భహిర్గమనద • యంబయ్యో క్షేమపతా
 పాంకస్ఫూర్తి! నమస్కరింతు హనుమం • తా! ని మహాశక్తికి॥ ౫

మ! వనధిందాటఁగ లేకనిర్విన నిజ • స్వామ్యార్థకుం బ్రీతియై
 కనుమీంపం, బహుయోజనాయత మహ • గంభీరవారాశి పూ
 డినదై సేతువుగాఁగఁగేలి నిజము • ప్పిందెచ్చి వై చెన్నహీ
 ధ్రనికాయంబు నమస్కరింతు హనుమం • తా! నిమహాశక్తికి॥ ౬

ము! ఆవస్థైవతవృత్త సంభవ దశా • స్య పాణహస్యోగ్రిహ
 పవిభక్తా-శివ ప్రతిష్ఠ నావలి • పంగోర్వి రామాత్మను
 ద్భవిలన్ సేతుపుపజ్జకాక్క తుణమా • త్రం దెప్పెగాశీస్సుర
 ద్భవలింగంబు; నమస్కరింతు మానుమం • తా నీమహాశ క్షిప్-110

ము! అకలంకా ప్రతిమానవ ర్తన, సము • ద్యద్భక్తి నిశ్వాస, తా
 ర్యకృతి పాదీ, మతిపృథ్వావిభవ ల • త్థానస్య సాధ్యాః
 ద్య కలాపౌ త్తమ రామచంద్ర కరప • ద్వాంచత్వపూతాంసురీ
 యకమైయొప్పె; నమస్కరింతు మానుమం • తా! నీమహాశ క్షిప్

మః కమలాత్మోరగనాథదేవ మహిమాం కచ్చాదకాంగాతి సం
 ప్రమకాంతార పరిభ్రమద్గోముకుల • స్వామిద్వయాంతర్వృభా
 సి మహత్స్వంబాక చూడ్కిలోన గళిహిమంతి చెంతా! యనవ్యప్రపశూ
 రమతిప్రాళి; నమస్కరితు మానుమం • తా! నీమహాశక్తిః॥ 12

శా! దేవారాతి దశానవాదిక జగ • ద్భీత్యావహూద్విగపా
 భీవన్యభ మృగేంద్ర కీర్తియుతవా • లి ప్రాద్దుతప్రాణ సు
 గ్రీవప్రాణధురీణతంబాలిచె మం • తిత్వప్రభస్మించు ప్ర
 జ్ఞావిక్రాంతి; నమస్కరితు మానుమం • తా! నీమహాశక్తిః॥ 13

మ! అమరజ్యేష్ఠనులేంద్ర దేవమునిము • ఖ్యస్తామ సంస్తోత్రపా
 త్రమహాగాఢనిరూఢ భక్తిపరణా • గోర్వ్యష్ట సుప్తికియా
 సమత్వైవల్యపదప్రదానపటిమాం • చంద్రామరామేతి శ
 బ్దమయంబయ్యె, నమస్కరింతు మానుమంతా! నీమహాశక్తిః॥14

మ! అవలీలన్నిజమూర్థమందిది యన • వ్యప్తాప్తిమైదుర్గమో
 గ్రవన్మామోసే ననంతకోటిభువన • బ్రహ్మాండ భాండోదర
 ప్రవచస్తోత్ర సముజ్జ్వలస్పహిమ శో • భామూర్తిమద్రామచం
 ద్రవిభూత్తంతు; నమస్కరింతు మానుమంతా! నీమహాశక్తిః॥15

మ! సకలాజాండ చరాచర ప్రకర ర • త్సైవ ర్తితా రానుమూ
 త్రికరాబంబు భవచ్చుజాగ్ములపైః • బ్రీలిం బ్రసారించిమా
 మకవంశంబు సముద్ధరించి న జగ • న్మౌర్యుండితండంచమం
 దకలంజాటె; నమస్కరింతు హనుమం • తా! నీమహాశక్తికి 16

మ! బలముగ్, వీర్యము, నీతియుగ్, మధుర సంభాషిత్యముగ్, సర్వశా
 స్త్రులపఠ్యాండితి, గాననైపుణి, కవి • త్వంబుగ్, మహాభక్తిపెం
 కలమంత్రిత్యము, కార్యదీక్షయు, నజే • యత్వంబు, దైవత్వముగ్
 గలిగెన్ని కె; నమస్కరింతు హనుమం • తా! నీమహాశక్తికి 17

మ! పగిలుతుల్ గొప్పెడిలోకరక్షకుని నే • వార్తయ్య, లోకబం
ధునిశిష్యత్వము, లోకశీవనుని స • త్కూనుత్వము. గర్భియం
టనులోకోవకృతిం బ్రపత్తియుఁ బ్రస • స్పత్సంబు వీర్యంబున
తరువుంచెందె; నమస్కరించు మానుమం • తా నీమహాశక్తికిఁబ్ర

మ! పముద్రగ్రంబు భవత్ప్రేతాపము! భుపతి • జన్మించియుండుఁజేరిగా
 నమరత్నగ్రంబును చూరగొంటి నజలా • శాశ్వర దీప్తద్యుమం
 ఘమమసారభ్యమయంబు ప్రోక్షతము నీ • కుం బ్రహ్మపటంబున
 ద్దముగానుండె; నమస్కరింతు పానుమం • తా! నమశశక్తికి॥

ము! భవదీయాద్భుత సాహసక్రధిత తీ, ప్రకూరవీర్యంబునే
 డప్రబీత్యక్షము! తావకాహ్వయము విన్నంతెంబటాపంచలై
 స్తవములే నేయుచు భూతరాక్షసపిఁ • చవారముల్ పాటవే
 దవులంజౌల; నచుస్కరింతు హనుమం • తా! నీమహాశక్తిః॥ 20

ము! ఘనదివ్యాద్భుతమాఁద్వదసలిత దీ • ర్ఘబహ్మచర్యానవ
 ద్యనిరూపంబు! నిరూఢభక్తిపర చి • త్తాబిష్ఠురన్మానవా
 లిని సత్పుత్రవరప్రసాదమునఁజే • లించున్ భవద్ధర్మనం
 బనయఁబురిన్; నమస్కరింతు హనుమం • తా! నీమహాశక్తిః॥ 21

ను! అతిభక్తుండవటంచు ద్వైతులు విశిష్టాద్వైతులద్వైతులు
 స్తుతిపాత్రోత్తమవర్తనాధికుఁడవం • చున్నాస్తికుల్, సర్వస
 మృతదిప్యంఢవటంచు నెల్లదును సః • భావింపఁగాఁచినా
 వతులభ్యాతి; నమస్కరింతు మానుమం • తా! నీమహాశక్తిః! 22

ను! అలవిద్యార్థులు, సేవకుల్, బుధులు, వేదాంతుల్, మునుల్, భక్తవ
 ర్యుఁ, యోగీంద్రులు, నీతివేదులు, సమా • త్యుల్, వైదికుల్, వాఙ్మకుల్
 బలయోధుల్, విరుమైజ్జబంతిగ నొన • ర్పణ సర్వతఃపాజ్ఞా
 ధృలమైయొప్పె; నమస్కరింతు మానుమం • తా! నీమహాశక్తిః! 23

మ! ప్రకటానవ్యక్తుశాగ్రబుద్ధివి! విభూ • గ్రస్పర్థియావాలిశే
 ట్టికీబోళాగ్నప్ర? వార్జిదాగ్నియజైవం • ట్టిబు • క్షకంతుండురా
 త్మకుజైండాడవు నీతదేవు తగు సా • మర్థ్యంబునీ చెంతనుం
 డకయా? కాదు; నమస్కరితు హనుమం!లా! నీమహాశక్తిః 124

మ! పృణతానవ్య సుదీర్ఘ యోజనాడవౌరా! యాత్మమున్పల్చియూ
 ఘనవహారానుబంబులైట్టితి పరీ • క్షం, దూతగాఙ్గాయియుం
 గనదుద్యావవసంబు నూడ్చితివి, లం • కంగాల్చితల్యల్పవ
 ర్తవమా? కాదు; నమస్కరితుహనుమం • తా! నీమహాశక్తిః 125

మ! సమయోపాయధురీణ సత్కృతవత్సలా! • సంజ్ఞా సంకంధరా
 గ్రమునంగానక డస్తి యున్నరని తె • వ్కంబోయిత్తో! నీకుమి
 ప్పి మెయింబెంచిక ధావ్యమాలి నురస్క • సాధింపవో! నీకసా
 ధ్యములేదెందు; నమస్కరింతుమానుమం • తా! నీమహాశక్తిః॥26॥

మ! ఒకరాజ్యంబువ శిష్టైర్లలు, మఱిం • కొక్కంటదుష్టంబొకం
 దీకవేత్తోక్కటశిష్టైర్లొక్కరుడెవో • యామూటిసంధించి దు
 ష్టసంహారము శిష్టరక్షణము మె • చ్చంజేసి నీనీతి త
 త్కలంబు; నమస్కరింతు మానుమం • తా! నీమహాశక్తిః॥27॥

మ! పరభృత్యత్వమఃబూనినాడవళల • బ్రహ్మాండచాఢిధురిం
 ధరతందాల్చి; బుధుండవయ్యనునిజో • త్కర్వంతరుద్యద్భవ
 త్వరపార్శ్వార్థముమాపినాపు! విజయా • చ్ఛాదంబహూ! నిమహూ
 త్తరతేజంబు! నమస్కరింతు మానుమం • తా! నీమహాశక్తిః॥ 28

మ॥ చెలఁగు సంకటవేళనైనను నిజ • శ్రేయఃకురావర్ధసం
 కలనోతాదృశయ్యుక్తిచాలవసమ • గ్రత్వంబునియందన
 ఖలనిర్భంధితతావక్తీశతను దీ • ర్హస్థులవాలాగ్నితా
 నలమేనాక్షీ! నమస్కరింతు మానుమం • తా! నీమహాశక్తిః॥ 29

మ॥ ఘనమాపాండితియో! మృదుత్వమో! చమ • తా॥ రంజా! మా
 ధుర్యమో

యోసయోరాని గభీరభావము? మహి • కేమున్నదో! యాదిద
 ర్భనమందించుక నిపు భాషణమున • ర్భ౯ నిసమానుడులే
 డనరాముడు! నమస్కరింతు హనుమంతా! నినుహశక్తిః॥ 30

శా॥ మాదేవుండె ఘనుడు మాగురుడె నం • భావ్యుడన౯ రాశివం
 జేదారిం జనగోరువాని కటులెం • జేచిచరింబగుం
 గాడే! యైహికపారమార్థి కృత్యై • క శ్రీహృదానభృచ్ఛి
 కాదర్శంబు; వమస్కరింతు హనుమం • తా॥ ని మహశక్తిః॥ 31

మీ! భువనసంరంభము సృష్టిసంభరణముం గా, దుష్కోదండభుం
 దనముం గాదు, శిరాభృభూతనునికాం, తాళాపవిధ్యంపవ
 ర్తనముం గాదు; జగంబైఱుంగదొక్కో శ్రీ, రామావతారాకృతా
 భవమూలంబు! నమస్కరింతు మానుమం, తా! నీ మహాశక్తి! 82

మీ! జనకత్వౌకనుతా వియోగభవకా, సల్యాత్పజ శ్లేశనా
 శవసత్కృత్యభిరామరామ చరితాం, చత్వంజరాభ్యామది
 తవలేశంబు నమస్తేభాధలడఁచుఁ, ఛాత్రి విబద్ధాంధ్రపుం
 దనగన్నీప! నమస్కరింతు మానుమం, తా! నీ మహాశక్తి! 83

మ! అమలంబై, త్రిశుణాత్మకంబయి, త్రిహా • కాతాధ్యక్షై, త్రిత్రయా
 సముపేతబృతిభాపభావమయి, పా • బాపత్యవిశ్వంభర
 త్వమహతాదృములొంట ముప్పిరిగొనగ • భాసిలై మూర్తిత్రయ
 శ్వశూనీయంద; నమస్కరింతు హనుమంతా! నమహశ్శక్తిగ్ 84

మ! ఉపసర్వజ్జడైతైవాశిన సము • ద్యోగానా భూక్యగ్రయా
 కపరిత్యాగ మునన్బి; పుణ్యజనతా • భావంబు వీపింతు క్షు
 ద్రప్రవీక్షకనగాచరించెదవహూ! ధర్మాచలవ్యాప్తి నా
 తథనాల్తులు; నమస్కరింతు హనుమం • తా! నిమహశ్శక్తిగ్ 85

10570

